

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an 10
Pe 1 lună 2Nrii de Duminică pe
an 4 cor.Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

Grandomania maghiară.

(U) Domnul Iorga a lovit cuiul în cap când a zis, că Maghiarii au grandomania națională, Românii au grandomania personală, aceasta îi face pe cei dintâi imposibili în societatea popoarelor, pe cei de ai doilea în societatea oamenilor.

Interesele Ungariei ar fi ca să se întărească în afacerile ei economice și cultural-minte, căci aceste întărituri sunt baza bunăstării și fericirii popoarelor. La opera consolidării economice și culturale ar concurge toate naționalitățile, căci rezultatul economic și cultural ar fi un bun comun. Aceasta politică a fericirii popoarelor din patrie ar duce la o adevărată și reală unitate a vieții politice. Și numai atunci ar fi Ungaria tare în lăuntru și temută în afară, — Hungaria felix.

Și Ungaria are toate condițiunile pentru realizarea acestei fericiri a popoarelor din trânsa, cum puține țări au pe continent, ea este un adevărat Hanaan al continentului.

Ce nu-i lasă dar pe maghiari să-și concentreze toate puterile pentru consolidarea internă și fericirea cetățenilor?

Grandomania maghiară care se avântă la rol europeanesc.

Și care este acel rol europeanesc?

O Ungarie națională ca mare putere între Germania și Rusia. Prin legătura dualismului Austria să-i fie scut contra Germaniei, iar contra Rusiei să se organizeze din popoarele dunărene o confederație. În chipul acesta Ungaria ar deveni centrul marelui puteri visată de Maghiari, Austria ar fi aripa de apărare spre Germania și confederația danubiană aripă de apărare spre Rusia. Coastele Ungariei ar deveni dar bine scutite și din o parte și din alta prin aliații ei, și Maghiarilor le-ar reveni rolul avantajos de a diriguî ungurește din Budapesta atât Austria cât și țările dunărene, cum odinioară diriguia Roma lumea întreagă. Iată-ne dar ajunși la Cesarismul maghiar ca ținta finală a politicii maghiare.

Aceasta grandomanie este Molochul, care înghite bunăstarea și fericirea Ungariei. Ea produce războiul civil din țară, ea face pe cetățean pribeag în America, ea ne încurcă în conflict europeanesc, ea face vales plângerii din pământul binecuvântat de Dumnezeu și pe noi robii unei chimere.

Acest Moloch pretinde absorbirea naționalităților în corpul maghiar adecă maghiarizarea Ungariei, căci numai o națiune etnică de 18 milioane poate avea ținere de

rol conducător între micile națiuni dunărene și austriace.

Și tot acel Moloch pretinde armată națională sub comanda politică maghiară, ca opera maghiarizării începută în școală să fie dusă la perfecțiune în cei 3 ani de serviciu militar și ca prin aceasta armată să-și susțină hegemonia atât peste provinciile Austriace din apus cât și asupra statelor dunărene din Orient.

Kossuthismul cu politica uniunii personale este numai o marcă a politicii maghiare, căci uniunea personală ar duce la desfacerea organică de Austria și atunci Austria ar cădea pradă Germaniei, care în chipul acesta ar ajunge în coasta Ungariei. Politicianii maghiari știu ce înșamnă Germania în coasta Ungariei, drept aceea susțin dualismul ca falanga austriacă spre Germania, și luptă numai pentru hegemonia în formația dualistică și de aici peste noua formațiune contemplată la gurile Dunărei. Va să zică Maghiarilor nu le trebuie independența Ungariei, drept dovadă, că Kossuth în momentul obținerii majorității în parlament s'a dat la o parte și a cedat terenul formării de guvern dualiștilor din coaliție, lui Andrassy și soților săi dualiști. Dacă Ungaria singură fără vazali ar succumbă în război cu imperialismul dela izvorul Dunărei pînă la deștele ei.

Evident este din acestea, că criza ungară nu este criză internă, ci criza puterii esterne a Ungariei, a politicii de expansiune. De aici provine înverșunarea luptei decisive în care a băgat țara grandomania conspirațiilor din Budapesta.

Această politică atinge interesele dinastiei și astfel aceasta nu d. din mână armata, — care este puterea executivă a politicii. Dar aceasta politică atinge și interesele noastre naționale de ceea nu o putem sprigini. Abstrăgând dela alte motive istorice, în aceasta congruență de interese actuale zace adheziunea noastră la politica dinastică și totodată lupta pe noapte și viață contra coaliției formată de ceazie pentru crearea noiei formațiuni de hegemonie maghiară în afară, căci noi vren ca Ungaria să rămână între marginile lotarelor ei, concentrându-și toate puterile pentru consolidarea economică și culturală, cu alte cuvinte noi vrem o Ungarie fericită din care să dispară traista de cerșitor și bățul emigrării. O Ungarie la al cărei sân să se simtă fiecare cetățean încălzit ca și de sânul unei bune mame. O Ungarie tare prin bogăția ei și prin însuflețirea cetățenilor sei. O Ungarie care să fie țara libertăților religio-

nare și naționale. O Ungarie cultă, în care tot cetățeanul egal îndreptățit să se simtă mândru, că e cetățean ungar. Aceasta Ungarie este patria noastră și acesta este patriotismul nostru, care are să se lupte contra aventurilor grandomaniei maghiare.

Iată ce ne împreună cu unii și ne desparte de alții; de ce trebuie să susținem coroana în lupta ei contra noului flagel ce se ivește pe orizontul politic. Toate sunt pentru că facem politică românească și punem mai presus de toate iubirea de neam.

Atâtea ar mai fi de zis acum pro domo dar în fața situației grele avem să fim una toți și la un loc ca să nu devenim și noi imposibili în societatea popoarelor prin diversivniile noastre precum au devenit Maghiarii prin grandomania lor, căci acum avem lipsă ca și nici când a fi considerați de uniți în gândiri și simțiri.

Imprăștierea dietei croate. După cum se vestește din Zagreb, partidul național croat a luat hotărârea, să voteze pentru imprăștierea dietei.

Adunare slovacă oprită. Se anunță din Trencin că adunarea populară convocată de guvernul slovac a fost oprită. Convocatorii au protestat la ministrul de interne.

Conflict franco-german la conferența din Maroco. Se anunță din Paris, că Germania se pregătește a refuza pretențiile Franciei privitoare la poliția din Maroco și să pună capăt nerăbdării cu care s'așteaptă hotărârea Germaniei. Negocierile între Radowitz și Revoil s'au întrerupt și acum cuvântul îl are însuș conferența. Agenția Wolf îl face pe Revoil responsabil pentru întreruperea negocierilor.

«Figaro» dă următoarele amănunte despre conflict: Situația arătată în nota ultimă poate fi judecată cu sânge rece. Conflictul între Germania și Franca datează nu de atunci de când au început negocierile amicale între Radowitz și Revoil. Reprezentantul Franciei și al Germaniei deocamdată au avut schimb de idei pentru a afla o soluție. Deocamdată n-au putut decât să constate din nou, că există rivalității cu greu de aplanat. Dar schimbul acesta de idei absolut n-au înrăutățit situația. Hotărârea și acum ca în trecut e rezervată conferenței. Misiunea puterilor nu s'a terminat, ba pe bună cale nici n'a s'a început încă. Misiunea conzistă întru a afla o soluție, care să aibă în vedere egoismul Germaniei și drepturile recunoscute ale Franciei.

Adunări populare sunt convocate în: Ecica pe ziua de 24 Februarie; în Bega-Szt.-György pe ziua de 25 Februarie; în Torac pe ziua de 25 Februarie.

MARE MAGAZIN

de arăcole de sticle de porțelan și vase de culină.

Cele mai moderate și de folos lucruri.

S'A DESCHIS

Arad, Piața Andrassy Nr. 16. (fost casa lui Gebhart).

Se vinde cu prețurile cele mai reduse

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert

furnisor al curții cesare regesti.

Telefon pentru oraș și comitat. Nr. 429. 429 Nr.

DISOLVAREA DIETEI.

— Criza. —

Budapesta, 12 Februarie.

Ne aflăm iarăși în fața unei întorsături importante în cursul acestei mari și istorice crize.

Ca toate fazele de felul acesteia, ea se caracteriză printr'o extraordinară abundență de svonuri și faime, toate nelogice, contradicătoare sau absurde. Este de prisos a le înregistra pe toate. Ele sunt niște efemere plâmsuri ale minții surescitate și tot ce se urzește într'o clipă de tăcere, se distramă în clipa următoare.

Din ele atâta să poate desprinde cu oarecare siguranță că dizolvarea camerei deputaților este iminentă deși datul ei nu pare încă definitiv fixat. După unii aceasta ar fi ziua de 15 sau 17 l. c., după alții ea încă-i nesigură.

Se zice că baronul Fejérváry ar fi zis către un prieten că în tot cazul camera va fi dizolvată până în 20 l. c.

Ceca-ce trebuie să preocupe pe toată lumea ar fi însă ce va urma după dizolvare. Oare se vor orânduî din nou alegeri parlamentare și când?

Intențiunea guvernului nu ar fi după unii, de-a statornici regimul estralegal sau mai bine absolutist, ci numai o trecătoare vacanță a stării parlamentare în care efectuarea păcii ar fi mai leznicioasă. Cercuiți în partide, șefii și oamenii politici nu dispun astăzi de libertatea necesară și îndestulătoare.

Când însă cluburile parlamentare vor înceta, atunci pacea se va putea face mai lezne și mai curând.

Relativ la absolutism, părerile sunt divergente. După Ugron el nu mai poate urma decât să fie înființat de mult. Ba mai mult, el nici nu a încetat nici odată. Căci totdeauna voința monarhului s'a înfăptuit și guvernele cu partidul liberal au fost numai niște instrumente în mâna lui. Dimpotrivă, contele Battyányi Tivadar într'un articol recent este de firmă convingere, că absolutismul nu se va putea pune în practică.

Comitatele vor rezista, funcționarii și o parte din armată, adică honvezimea, nu-și vor călca jurământul depus pe constituțiune. Unde mai punem, că chiar numai ideea absolutizmului este o lesă-maiestate la adresa coroanei. Amintim expunerile contelui Andrassy ca un exemplu de judecată unilaterală și de ideologie naivă. Coroana este obligată să păzească constituțiunea, dar oare parlamentul este în drept de-a jigni drepturile coroanei? Funcționarii sunt ținuți de a-și păzi jurământul dar oare parlamentul este obligat de a-le refuza votarea lefurilor.

Dizolvarea camerei este definitiv hotărâtă.

Se vorbește despre o ultimă încercare de împăcare. Ea a pornit dela contele Stefan Tisza. Acesta s'a angajat de a susține cu partidul seu formarea unui cabinet în cazul când partidul kossuthist ar părăsi coaliția în chestiunea acesta s'au urmat tratative între baronul Daniel Ernő însărcinat din partea contelui Tisza și între Fr. Kossuth. Acesta însă nu a primit propunerile lui Daniel. Coaliția nu-i dispusă să formeze un guvern cu condițiile dictate de Coroană.

O altă propunere s'a făcut în scopul de-a evita dizolvarea camerei. S'a propus partidelor coalizate de-a nu se împotrivi unei

noi prorogări a parlamentului, ci a se mulțumi cu un simplu protest ca în trecut. Propunerea aceasta încă a fost respinsă. Tratativele se mai urmează ce-i drept în direcția aceasta, dar fără nici o umbră de nădejde.

După dizolvare, guvernul va relua tratativele cu coaliția. Comitetul dirigent al coaliției va ținea mâne sau Miercuri o ședință. Se fac pregătiri de întruniri de protestare în toate colegiile electorale.

Intr'o ședință a consiliului de administrație al capitalei, ținută astăzi, deputatul Vázsonyi Vilmos a criticat poliția capitalei. El i-a imputat, că poliția ar fi făcut prevaricațiuni pe terene unde competența ei înceată. Ce a căutat un comisar de poliție din Budapesta la Dobrițin? Dacă deci nu se pot scuza cu nimica barbariile plebei din Dobrițin săvârșite asupra fișpanului Kovács, coaliția în furia ei se năpustește asupra poliției, care nu a făcut altceva de cât să ancheteze în caz demn de moravurile Aziei.

In cameră.

Mai mulți deputați au vizitat astăzi pe președintele camerei. Ei au exprimat părerea, că președintele camerei nu este dator să ia act de dizolvarea camerei prin foaia oficioasă. El va trebui, să convoace camera pentru a publica în plină ședință dizolvarea.

Contele Andrassy despre situație.

Disidența de sub conducerea lui Andrassy numită «partid constituțional» a ținut Sâmbătă conferință de partid în care șeful contele Andrassy a referat despre misiunea lui din Viena.

Contele Andrassy a povestit pe larg toate eșcurile lui din Viena. Nimic ceva nou, ce la vremea sa n'ar fi fost publicat și în ziare. Drept perspectivă a viitorului le-a pus aderenților lupta, pe care o preferă unei păci umilitoare. Nici cât e negru sub unghie nu vrea să cedeze din drepturile națiunii. A supune adevărat pe rege și a aduce robia asupra naționalităților — acestea sunt drepturile națiunii lui Andrassy, dela care nobilul conto nu vrea să cedeze.

Aderenții săi i-au dat unanimă încredere.

Planurile guvernului.

Din isvor afirmativ utentic «Magyar Hirlap» scrie că dizolvarea dietei este privită de guvern numai ca un mijloc patru a pune sfârșit crizei, pentru soluția căreia guvernul s'a hotărât pentru două planuri alternative.

Unul, că îndată după dizolvare să se înceapă o nouă negociare de împăcare, și anume pe temelul că un guvern de tranziție, cu totul independent de partide să nlocuiască guvernul Fejérváry. Guvernul acest de tranziție ar face un program, pe care s'ar ili să-l aducă în consonanță cu vederile regelui, și dorințele națiunii și pe temelul acesta guvernul de tranziție ar face alegeri noi.

Încât planul acesta încă n-ar succede și nu s'ar putea înjgheba un guvern de tranziție, s'ar lua al doilea plan.

Acesta pornește din gândul, că în Austria guvernul a depus deja pe biroul Camerei proiectul de lege a reformei electorale, care însă n-are șanse de a trece prin corpurile legiuitoare. Atât monarhul cât și guvernul austriac trebuie să fie deci hotărâți a introduce legea în Austria cu ajutorul Ș-lui 14.

În nex cu aceasta și folosindu-se de acest privilegiu guvernului înaghiar ar porni o agitație colosală în favoarea sufragiului universal și cu lozinca aceasta va face alegeri noi. Dela aceasta așteaptă rezultat, cel puțin în măsura, că s'ar înjgheba o minoritate în număr respectabil la spațele guvernului, cu ajutorul căreia o nouă și eventual repețite alegeri ar putea să-i asigure majoritatea.

Din străinătate

Algerciras. Situațiunea a rămas aceeași. Negocierile asupra chestiunilor principale par a fi fost întrerupte până la sosirea instrucțiunilor ce delegații germani au cerut la Berlin.

Articolul publicat de un ziar parizian și semnat «un fost ministru» și prin care se cere ca poliția să fie încredințată Sultanului, pare un nonsens, de oarece el propune un lucru care răs-tornă cu totul opera efectuată de conferință cu ajutorul tuturor delegaților.

1904—1905.

— Cifre interesante.

Oficiul de statistică publică datele referitoare la mișcarea populațiunii în 1905. Sunt triste aceste cifre. Resultă adică faptul că în anul 1905 populația țării s'a sporit cu 84.000 suflete mai puțin decât în 1904, ear căsătoriile au fost d'asemeni cu 11.000 casuri mai puține.

Pasepoarte s'au dat însă cu 60.000 casuri mai multe decât în 1904.

Eată detalii.

În 1905 s'au născut 705.040 copii, casuri de moarte au fost 554.070. Sporul naturii a fost deci 150.970, cu 84.000 mai puțin ca în anul 1904.

Emigrarea. Cele mai multe pasapoarte pentru emigrări s'au scos în comitatul Torontal. În toată țara s'au scos 205.774 (în 1904 145.555), dintre cari 131.227 în America, 48.555, celelalte pentru alte țări.

În 1904 s'au scos 79.189 pasapoarte pentru America ear pentru România 38.535.

Dintre cei emigrați 45.9 la sută au fost Unguri.

Și totuși coaliția își frământă mintea cum s'ajungă la comandă ungurească. Să se îngrijească de pâne celor săraci, asta nu e lucru — boieresc!

Două zile de serbări.

Duminecă și Luni Români din Arad au prăznuit în chip ce trece peste marginele unor obicinuite servatori. P. S. Sa Episcopul I. I. Papp serbându-și ziua onomastică (Ș-tul Ion dela Trei ierarhi), Români aradani au ținut să dec o deosebită însemnătate acestei zile. În fruntea mișcării au fost, se înțelege, dirigenții instituțiunilor noastre culturale.

În onoarea înaltului prelat Duminecă după amezai a avut loc la școala civilă de fete o reprezentațiune, despre care avem următoarele amănunte:

Reprezentația s'a ținut Duminecă la orele 3 d. a. în sala cea mare dela școala civilă. De față fiind un public dintins în frunte cu P. Sa.

Punctele din program au fost executate cu multă preciziune. Iți era mai mare dragul să auzi din graiul micilor eleve cântări înalțătoare și declamări bune.

La sfârșitul festivității răspunzând urării spuse de o elevă, P. S. Sa a adresat elevelor o vorbire plină de părintești sfaturi.

Despre cele petrecute Luni, avem amănuntele de mai la vale.

Slujba dumnezeiască în biserica cea mare episcopescă a făcut-o P. C. Sa protosincelul R. R. Ciorogariu, director seminarial ajutat de preoții G. Bodea, Vesalon, V. Olariu și Tr. Vățan și diaconul Dr. T. Botiș.

La sfânta slujbă era de față și P. S. Sa Episcopul.

Mult ni-a înalțat sufletele cântările corului seminarial condus de profesorul Trif Lugăjanu. Despre acest cor marele nostru scriitor Ion Slavici s'a rostit foarte măgulitor, zicând că este un cor mai bine condus de cât chiar acela al seminarului din București.

După sfârșirea sfintei slujbe, a fost un pelerinagiu întreg la la Curtea episcopescă unde P. S. Sa a primit urările de bine ce i-au adus membrii consistorului și slujbașii prin rostul d-lui referent G. Popovici, apoi profesorii dela institutul pedagogic-teologic a căror simțăminte li-a tăl-

măcît directorul R. Ciorogariu, ale parochiilor, în fruntea cărora era protopopul V. Beleş, ale membrilor din direcție și slujbași dela «Victoria» veniți în frunte cu directorul Dr. N. Oncu, ale onorațiilor români din oraș, ale personalului Tipografiei diecesane. În numele parochiei rom. gr. catolic l-au felicitat canonicul G. Telescu și preotul profesor G. Pap. Tuturora P. S. Sa li-a răspuns cu dragoste creștinească și li-a împărtășit pe lângă binecuvântarea arhierescă și sfaturi folositoare și la vreme potrivită spuse.

S'a dat apoi la care au luat parte 19 persoane. Intre acestea amintim la locul întâiu pe dl Ioan Slavici, cel mai ilustru dintre frații d'aici duși în România și prieten din tinerețe al P. S. Sale Episcopului.

A doua festivitate s'a petrecut în frumoasa și marea sală dela Institutul nostru teol. pedagogic, unde era întrunit mult public. Programul a fost variat și bine executat. Dela noi de Goga a înduioșat pe mulți; piesele comice au făcut haz nespus. Cântările ne-au răpit în sferă mai bună și senine, unde nu simțești urmă de răutate și de-a lumii deșertăciuni. Corul de sub conducerea profesorului Trifu Lugojan, este în adevăr, cor de forță, ce poate să emuleze cu cele mai renumite coruri din țară.

Disertația, deși prea teoretică, a fost bine lucrată. Orchestra societății, a stors vii aplause.

Gătră cititori ! ...

Toți prietenii și sprijinatorii ziarului nostru „TRIBUNA”, care până acum nu și-au reînnoit abonamentul sunt rugați să grăbească ad trimitere căci administrația sistează peste câte va zile trimiterea foii tuturor celor cari n'au plătit.

Din România.

Muntele de pietate. Dl ministru de finanțe a depus pe biroul Senatului mai multe proiecte de legi, printre cari acela privitor la înființarea Muntelui de Pietate.

Concesia Muntelui de pietate se zice că va fi dată grupului financiar care comanditează banca românească „Albina” din Sibiu.

Un dar M. S. Regelui cu ocazia jubileului. Ofițerii de cavalerie din armata română vor oferi regelui Carol cu prilejul jubileului său de 40 de ani de domnie, o statuie reprezentând momentul când Carol a primit pe prizonierii dela Plevna.

Inițiativa pentru oferirea acestui dar a fost luată de generalul Gîgirtu.

Complicitatea grecilor din România la sălbătăciile din Macedonia. Presa României continuă să se ocupe și să dea amănunte asupra rezultatului perchezitiilor făcute la Christu Zappa.

Intre altele, „Universul” află că s'a găsit la Zappa o scrisoare din Varna a unui ofițer reformist din armata grecească, care îi cerea un ajutor și-l rugă să intervie ca să fie angajat și el în bandele ce se trimit în Macedonia.

În ce privește afirmația, că societatea Epirotică din Constantinopol ar fi culturală, este de ajuns să se cunoască deviza acestei societăți, care constă din următoarele cuvinte ale lui Sofocle:

„Nu-l socotesc drept nimic pe acela care crede că există altcineva mai mare de cât patria sa.”

Unii din membrii acestei societăți sunt și membri în comitetul mixt al Patriarhatului.

Vorbînd de afirmațiunea dlui Chrisovelonis, publicată de Conservatorul, că și-ar fi dat demisiunea din președinția societ. Elenisimos, secția București, încă din 1902, „Universul” adaugă:

„Faptul acesta nu este adevărat, căci din scrisorile ce am publicat s'a dovedit că în 1905 comitetul central din Athena al Eteriei scria lui Zappa să se adreseze pentru instrucțiuni lui Crisovelonis.

„Dacă însă dl Crisovelonis voește să-și dovedească nevinovăția, să dea autorităților documentul cu Nr. 86, din 1903, document în care i-se dădeau instrucțiuni dela Athena, cum irebuie să procedeze.

De altă parte, „Dimineața” vorbește pe larg de ligele Apollon și Patris. În privința societăților din provincie confratele nostru dă amănunte interesantele.

Acum șase ani s'a înființat în Pitești societatea Aghis Gheorghios sub președinția dlui Dr. Bechis, fost medic primar al orașului și actualmente doctor al spitalului local. Nu ne surprinde de loc faptul, că vedem pe un doctor de spital președinte al unei astfel de societăți.

Avem informații despre un alt doctor anume Tulicas, un înfocat propagandist grec, absolvent al școlii de medicină, din Atena, care făcea pe agentul societății Elenisimos și strângea bani pentru antarii greci pe vremea când fusese numit ca medic primar la Tulcea.

Tot astfel vedem cum peste 10 doctori greci, ignorați, sunt numiți medici de plasă cu contract, pe 5 ani în locuri pe cari le-ar putea ocupa cu succes tineri eminenți ai facultății noastre de medicină.

Un alt doctor, anume Cecicas, vorbind într'o zi cu un român macedonean pe care îl credea cu sentimente grecești a făcut o declarație care revolă pe ori-ce om cu puțin sentimente umane. Părerea acestui doctor, față de actele antartilor, este că aceștia ar trebui să măcelărească pe toți copiii cari urmează școlile române din Macedonia, că la ei se infiltrează cu succes sentimentul național.

Dl Moruzi, prefectul poliției capitalei, văzând atitudinea anti-românească a grecilor din capitală, a început a face anchete în persoană.

Ieri a făcut două noi perchezitiuni la Grecii Spandonides și Ilaitas.

Poliția de siguranță a descoperit că o parte din membrii coloniei grecești din capitală au încredințat săptămîna trecută mai multe pachete paznicului dela legațiunea elenă.

Un foarte mare număr de macedoneni, în cea mai mare parte studenți și comercianți, s'au întrunuit și au hotărât să cerea guvernului să ia măsurile cele mai severe contra acelor greci din țară cari au fost dovediți că ajută pe antartii din Macedonia.

Cu aceasta ocazie s'a redactat un mare și călduros manifest care s'a afișat pe zidurile capitalei.

Zilele acestea se va face un meeting la cari vor lua parte și delegații din județe.

Înlesniri la expoziție. Comisariatul general al expoziției din 1806 dorind să înlesnească publicului dela provincie vizitarea expoziției, are intențiunea să organizeze un serviciu special pentru locuințe eficiente și cu preț fix pentruca astfel vizitatorii să fie siguri mai din nainte că vor avea un adăpost pentru o sumă determinată.

Această organizare este de o importanță mare pentru hotărîrea publicului din provincie ca să viziteze Capitala și expoziția și prin urmare atînge de aproape interesele comerțului bucu-reștean.

Pentru buna îndeplinire a acestui scop comisariatul general invită pe toate persoanele interesate să binevoiască a-i face propunerile ce vor crede necesare și să-i adreseze cât mai curînd cererile de adeziune pentru participarea într'un comitet special.

Afară de chestiunea locuințelor, acest comitet va mai avea să organizeze și un serviciu pentru biletele de drum de fier cu 50 la sută reducere, și pentru prînzirea cu preț fix în incinta expozițiunei.

Totul va fi reguiat după un sistem adoptat deja de comisariatul general și care asigură vizitatorilor prețurile cele mai modeste pentru timpul cât vor sta în București.

Români și Grecii.

Iată două popoare, pe cari unitatea rasiei și a suferințelor trecute ar fi trebuit să le alieze și să le înfrățească. Mai ales situațiunea geografică, împrejurările politice, interesele economice și comer-

ciale ar fi trebuit să le puna de acord, să le indice și să le impună o singura linie de conduită în politica exterioară, pentru a-și garanta reciproc dezvoltarea lor normală. bazată pe principiile de libertate și de justiție internațională, și în raport cu elementele respective de cari dispun, în mod natural fiecare din ele. Din nenorocire însă, degeneratele poporațiuni grecești, cari n'au fost în stare să se unească și să se confedereze între ele pentru a înlătura dominațiunea romană, cari, moștenind dela Romani imperiul de răsărit, n'au putut să-l păstreze și să-l apere contra Musulmanilor, cari n'au fost în stare să se emancipeze și să scape de despotismul Turcilor decât grație altor popoare, ei, cari ne dau atâtea dovezi de imbecilitate, nu sunt în stare să înțeleagă nici astăzi, că mîntuirea popoarelor celor mici nu stă decît în moderație, înțelepciune și în unirea dintre ele. Dar, dupăcum zice o anecdotă română: „Cal verde și grec cu mîute nu s'a pomenit.”

Nu mai rămîne nici o îndoaială pentru oamenii cu vederi sănătoase, că dacă o putere mare s'ar putea înțelege c'o altă putere de forma ei, după cum a făcut Franca cu Anglia' s'ar instala, fără multă bătaie de cap, la Constantinopol, și profitînd de vrăjmășia și meschinul antagonism al popoarelor din Balcani, ar putea în scurt timp să le vindece de grandomanie și de sterila lor rivalitate. Păcat, că doctorul care se oferea și recomanda odinioară, cu atîta floc și insistență, este și acum bolnav. Și acest doctor bolnav, dar cu aspirațiuni de o lungă și glorioasă viață, privind cele ce se petrec în țara bolnavilor, s'o fi rugînd lui Dumnezeu ca un bolnav creștin, zicînd: „prelungeste, Doamne boala clienților mei, până mă voi face eu sănătos ca să vindec.”

Grecii cari au dat faliment în politică întocmai ca și în finanțe, nu se pot guvernă pe ei înșiși, și pretind, cu toate acestea, să guvernaze popoarele. Ei fiind și se laudă că au să gonească pe Turci din Europa și să înființeze marele imperiu bizantin, pe care l-au adus, dar l-au pierdut. Oamenii mici vor să realizeze idei mari. *Ma dal dotto al fatto è un gran tratto.*

Maniacii aceștia - urmașii degenerați ai celor dela Maraton, Salamina, Termopolile - ne împuță nouă, Românilor, dacă ajutam pe frații noștri din Macedonia să-și cultive limba și să-și păstreze naționalitatea, că uablăm după *himere*; uită, nenorociii, că însuși cuvîntul *himera* este un cuvînt grecesc. După ce dar am putut să ne facem o idee despre ceea ce se petrece în taberile insurgenților, cum și despre neștiința celor mai mulți *nemerici*, cari au crezut să se facă eroi printr'o închipuire amăgitoare, vom putea înțelege mai lesne ușurința cu care ei au putut da crezămînt zgomotelor celor amăgitoare și mai absurde.

Ceîți în *Edmond Teksier*, „La Grèce et ses insurrections”, și vă veți convinge că Grecii de acum o jumătate de secol n'au pierdut nici n'au cîștigat absolut nimic; sunt și astăzi tot aceiași: fanfaroni, descreeați, corupți, intriganți, minciñoși, răzvrățitori și cruzi prădători. Nici un progres moral și politic în timp de mai bine de o jumătate secol: nici o regenerare cu tot sângele genaros vărsat de popoarele creștine din Occident.

Pentruce Grecii s'au răscolat contra conlocuitorilor lor și se formează în bande ca să distrugă elementul latin din Macedonia? Dacă ei n'au fost în stare, nevoiași, să-și asimileze acele populațiuni în timp de atîtea veacuri, cu toate favorurile ce li-s'a acordat de Turci și cu toate mijloacele pe cari religiunea le punea la dispoziția popilor și călugărilor greci, cred acești crudeli săngeroși că tocmai astăzi, în secolul al XX-lea, când conștiința națională și principiul de naționalitate au devenit religia și cultul popoarelor moderne, o să poată îndeplini fuziunea și omogenizarea populațiilor din Macedonia?

Și aceste popoare miloase aveau să se convingă și să se căiască în curînd de greșeala ce comisaseră, căutînd să învieze acele populațiuni tâlhăroase; căci vedem scris negru pe alb, tot de același autor (traducere de P. M. Georgescu, București 1856) la pagina 86, cele următoare: „Afară de aceasta, niște mizerabili, adunându-se într'un sătuleț fortificat al insulei Kaudia, comiteau tâlhării; și, spre a desfința această vizuină de tâlhari, a trebuit concursul mai multor năni europene”, etc. etc.

toți. Mai ales că vestise că după ce-i omenește odată bine, apoi -- le plătește și datoria pe care ei o credeau perdută.

La masă erau măncările cele mai bune și vinul cel mai scump. A fost o veselie ca aceea, iar la urmă fiecare creditor și-a căpătat cu camătă cu tot banii, cu care el îi datoră.

De bună seamă, că asta i-a scos nume mare și bun și el în curând a ajuns să aibă atâta cumpărători, câtă frunză și iarbă; iar la 20 ani mai târziu a ajuns milionar...

L'au îmbiat și unii și alții să-și vândă brutăria, dar n'a voit -- ci dorea să rămână pentru viața întreagă aceea ce a fost la început.

Munca cinstită și omenia lui -- i-s'au răsplatit bogat!

— Domnie mare pentru -- hoți. După spusele ziarului american, temnița din Massachusetts trebuie să fie -- foarte plăcută.

Hrana ce să dă întemnițaților stă din următoarele bucate: Zupă de mere, zupă de carne, pește prăjit în unt, pastramă cu crumpene, rostbeaf cu legumi, lapte cu urez și pe urmă poame, brânză și -- cafea, etc.

Pentru petrecerea pușcărieșilor, o bandă de lăutari cântă câte odată cântece alese și o trupă de teatraliști dă reprezentațiuni teatrale în lăuntrul temniței.

Cei mai mulți pungași, după ce-și fac pedeapsa, ies grași și rumeni din închisoare, deși pecetluiți cu pecetea rușinei pe frunte.

— Cea mai bogată mireasă a Angliei.

Lady Mary Hamilton, cea mai bogată moștenitoare a Angliei, fca principelui de odinioară Hamilton, e mireasă de câteva zile. Mirele e marchizul Czaham. Mireasa care e orfană din etate de nouă ani -- are venit anual de treizeci și șase milioane de coroane. Bunica tinerei și frumoasei fete a fost fiica marelui principe de Haden și verișoara lui Napoleon III. Insula Aran e proprietatea Hady Hamilton și pentru aceasta obicinuesc a o numi regina Arranei.

Cerând sprijinul marelui publ. rămân cu deosebită stimă: Baumann Rudolf.

— Belia duce la păcat și mizerie. Atragem atenția asupra anunțului „Am fost bețiv” al spiteriei lui Franki Antal din Seghedin.

CONCERTE, PETRECERI.

Teatru românesc în Timișoara. Reprezentațiunea de diletanți ce se va da Miercuri în 14 l. c. în Timișoara se va începe cu monologul «Greva fierarilor» predat de dl Zaharie Bârsan. Urmează apoi «Trei plăvării de dame», comedie în 3 acte localizată din franțuzește de Emil D. Fagure.

Persoanele:

Tache Oteleanu, rentier, dl Zaharie Bârsan; Aglaia, soția sa d-na Lucia A. Cosma; Tiberiu Ghiulea, căpitan în retragere dl Dr. George Adam; Zoe, soția sa d-na Silvia R. Cărăbașiu; Nae Toloi, dl Liviu Magdu; Tarsița, soția sa doamna Alexandrina C. Adam; Sevastița, fiica lor d-șoara Sempronia Brediceanu; Gogu Gogulca, candidat de avocat dl Dr. Cornel Crăciunescu; Elena Fulger, tinără văduvă d-na Victoria L. Magdu; Julișca, servitoare la d-na Oteleanu, d-ra Melania Ionescu.

Sperăm, că lume multă din toate părțile o să se întâlnească în Timișoara pentru a sprigini atât aceasta mișcare culturală, cât și scopul material urmărit de comitetul aranjator, și suntem siguri, că simpaticele diletante și diletanți, sub conducerea d-lui Zaharie Bârsan vor sta la un nivel înalt. După reprezentațiune va uni pe toți o horă mare și frumoasă, iar zorile dimineții vor afla încă împreună o societate mare și veselă românească.

Corpul învățătoresc dela școala gr.-or. Tilișca vă invită cu toată onoarea la producțiunea muzicală-teatrală împreună cu joc ce o va aranja cu elevii școalei Joi, în 2/15 Februarie a. c., cu prilejul hramului școalei, în edificiul școlar. Corpul învățătoresc. NB. Contribuiri benevole se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Venitul curat se va destina bibliotecii școlare și parohiale.

Serată în Oravița. Ni-se scrie: Marți seara la 6 Februarie a. c. am avut deosebita plăcere a ascultă aici în Oravița un virtuos în mandolină, pe dl Simicel din România, absolvent al conservatorului din Praga, care a dat un concert es-cvisit în «Casina română». Te uimește tehnica rară, care scoate din acest instrument spaniol atâta drăgălășie, când vibrează în mâinile unui stăpân desevărsit, cum e simpaticul nostru artist Simicel.

Biroul Casinei a făcut apel și oameni de bine au și grăbit să-l auză, rămânând cu toții mulțumiți de această seară, cum rareori ni-se dă prilejul prin provință.

Tinerimea comercială și industrială română din Șiria aranjează Sâmbătă în 4/17 Februarie 1906 în sala de dans a bisericii gr. or. române din Șiria petrecere de dans, la care cu toată onoarea vă invită prezidele comitelui aranjator: Romulus Măeruşan, paroh ort. român. Prețul de intrare de persoană 1 cor. 20 fil. de familie 3 cor. Inceputul seara la 8 ore. Venitul curat e destinat pentru procurarea unui prapor bisericesc a meseriașilor și a comercianților din Șiria.

Invitare. Corpul învățătoresc din Răhäu vă invită cu tot onorul la producțiunea teatrală-muzicală ce se va aranja în ziua de 2 Februarie st. v. a. c. (Int. Domnului) în localul școalei gr.-or. din loc aranjată pe tinerimea locală și elevii școalei. Corpul didactic. Venitul curat este destinat pentru a se prevedea copii săraci cu recuisele necesare școlare și sporirea bibliotecii școlare. Suprasolvirile maritimose se vor cuita pe cale ziaristică.

Redactor responsabil: Sever Boen. Editor-proprietar: George Nichiu.

Economie.

Uniunea vamală sârbo-bulgară. Arad, 13 Febr.

Incheierea acestei uniuni vamale -- spune ziarul vienez Neue Freie Presse -- formează un simpton al neîncetătelor agitații și ambiții ale statelor balcanice, pe cari nu numai Austria, dar nici chiar Rusia nu le mai pot tolera de aci înainte.

«Lăpușana», institut de credit și economii e plănuită să se înființeze în Lăpușul ung. cu capital de 100.000 cor. în 2000 acții de câte 50 cor. Prospectul e scris de toți frunțașii vieții românești din acele părți. Acții se pot subscrie și în Bistrița la Dr. Onișor, avocat.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta. Cota oficială pe ziua de 12 Febr. -- Incheierea la 12 ore.

Table with 3 columns: Commodity, Price range, and Unit. Items include Grâu pe Aprilie 1906, Secară pe Aprilie, Orz pe Aprilie, Cucuruz pe Mai, and Grâu de toamnă pe 1906.

Table with 3 columns: Commodity, Price range, and Unit. Items include Grâu pe Aprilie 1906, Secară pe Aprilie, Ovăs pe Aprilie, Cucuruz pe Mai, and Grâu de toamnă pe 1906.

Table with 3 columns: Commodity, Price, and Unit. Items include Alcool rafinat în mare, Alcool brut în mare, and Alcool în mic.

Table with 3 columns: Commodity, Price range, and Unit. Items include Grâu, Secară, Orz, Ovăs mercantil, Cucuruz nou, and Cucuruz vechiu.

Tirgul de porci din Kóbánya. De prima calitate ungară: Bătrânii grei părechea în greutate peste 400 chlgr. --- fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300--400 chlgr. --- fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 125--127 fil; Calitate sirbească: grei, părechea peste 260 klg. 120--126 fil.; mijlocii părechea 240--260 chlgr. greutate 121--122 fil. Ușori până la 240 kgr. 116--118 fil.

Posta Redacției. I., în Seghedin. Le va veni încurând rândul. Curgău și răbdare și la -- revedere. I. M., Caransebeș. Mai trăiești? P. M., în T-m. S'a publicat deja în numărul de ieri despre alegere. L. D., în Ș. Nu se poate publica. I. S. H., în T. Te rog chiar, să ne trimiți informații de acolo. Totdeauna însă pe scurt și la vreme.

Posta administrației. Manasie M. în Ilten. Carteu cerută o poști primi după ce ne trimiți 1 cor. 10 fil.

CONCURS.

să publice pentru un maestru de înotat la bazinul de vară pe lunile, Iunie, Iulie și August. Doritorii au să-și înainteze petițiile lor însoțite de documentele de lipsă cel mai târziu până în 28 Februarie (13 Martie) a. c. Eforia școalelor centrale. gr. or. rom. din Brașov.

Farmacie.

In comuna Nocrichiu (Ujegyház) com, Sibiu în provincie română și germană, din cauza etății înaintate a poprietarului sub reverimentul basei de 2 1/2 % e o farmacie de vânzare. Revirimentul anual e peste 9000 cor. In comună se află doi medici comunali, unul pretorial, unul cercual și veterinarul de stat. Pretura cercului și judecătoria în loc. Deslușirile de lipsă le dă proprietarul din loc. August Binder.

AVIS.

Tipografia diecezană. Aducem la cunoștința publicului și îndeosebi preoților și învățătorilor, că tipografia diecezană și depozitele ei precum și redacțiunea organului oficios al diecezei Aradului «Biserica și școala» și-au schimbat localul, mutându-se în mult mai corespunzătoarele încăperi din localul propriu al Consistorului din strada Bathányi Nr. 2 alături cu localul consistorial (poarta de fer).

Slăbiciunea bătrânețelor

seau slăbiciuni cari provin din alte cauze, ca oboseală după boale, sau la copii mici, la eșirea dinților se pot delătura cu succes, folosind EMULSIUNEA lui SCOTT. EMULSIUNEA lui SCOTT constă din cea mai fină untură de de pește medicinală norvegiană amestecată cu Hyppophosphiti de var și natron. EMULSIUNEA lui SCOTT nu este greșoasă, din contră are un gust bun, și ușor de mistuit pentru ori și cine, de oarece în urma pregătirei după sistemul lui SCOTT, uleul trece ușor în organism, fără cea mai mică greutate. Pescarul cu batogal cel mare este semnul de garanție al procedurii ventilabile a lui Scott.

Se poate căpăta în ori ce apotecă. Cu provocare la această ziar, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimit fără altă cheltuielă 1 sticlă de probă. Apoteca orășanească a lui Emil Budal. Budapesta, IV., strada Vác nr. 34--50. Prețul unei sticle originale e de 2.50 cor.

CONVOGARE.

Domnii acționari ai reuniunii de păstrare și anticipare „Jebeliana“, se invită la a

IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 11 Martie st. n. 1906 după amiază la 2 oare în sala școlii mixte gr.-ort. rom. din Jebel.

OBIECTELE ADUNĂRII:

1. Alegerea președintelui și notarului ad-hoc.
2. Constatarea membrilor și a voturilor prezente.
3. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, precum și prezentarea bilanțului pre 1905.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat și votarea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.
6. Pe baza hotărârei adunării generale ordinare a VII-a, Nr. protocolului 5 și 6 / 1903. — liquidarea societății.
7. Alegerea comisiei liquidatoare.
8. Alte eventuale propuneri făcute conform § 23.
9. Verificarea protocolului adunării generale.

Direcțiunea.

Incheierea socoților — Zárszámadása

REUNIUNEI DE PĂSTRARE ȘI ANTICIPARE „JEBELIANA“ IN JEBEL
pe anul 1905.

„JEBELIANA“ TAKARÉK- ÉS ELŐLEG-EGYLET MINT SZÖVETKEZETNEK
1905. évre.

Reuniunea cu finea anului numără 75 membrii cu 344 cuote
à 84 cor.

A szövetség 1905. év végével 75 tagot 344 üzletrészszel
à 84 korona számlált.

Active
Vagyon

Contul bilanțului — Mérleg-számla

Pasive
Teher

	Cor.	b.		Cor.	b.
Cassa în număr — Pénztári készlet	442	12	Capital de cuote — Alaptőke	28896	00
Cambit escomptate — Leszámitolt váltók	35239	00	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	210	81
Mobilier — Butorzat 258.50			Fond de rezervă — Tartalék alap	4143	81
după amortizare de 10%—10% törlesztés után 25.85	232	65	Interese tranzitoare — Átmeneti kamatok	415	00
			Dividende neridicate — Fel nem vett osztalékok	66	00
			Profit curat — Tiszta nyereség	2182	15
	35913	77		35913	77

Eșite
Kiadás

Contul profit și pierdere — Nyereség- és veszteség-számla

Bevétel
Kiadás

	Cor.	b.		Cor.	b.
Interese ridicate — Felvett kamatok 160.18			Interese de escompt — Leszámitolási kamatok	3670	43
Interese capitalizate — Tőkésített kamatok 333.20	493	38	Proviziuni și taese — Jutalékok és díjak	1266	25
10% dare după interese la depuneri — 10% takarékbetét adó	49	32			
Dare de stat — Állami adó	700	—			
Dare comunală și drum — Községi és útdó	371	21			
Dare la cameră comercială — Iparkamara illeték	18	02			
10% amortizare din mobilier — 10% törlesztés a butorzatból	25	85			
Spese de administrațiune — Kezelési költségek	100	75			
Marce de prezentă — Jelenléti díjak	68	—			
Salare fizetése	768	—			
Chirie — házbér	160	—			
Profit curat — Tiszta nyereség	2182	15			
	4936	68		4936	68

Jebel, la 31 Decembre 1905. — Zsebelyen, 1905. deczember hó 31-én.

Dănilă Loichiță m. p.
director — igazgató.

Ioan Groza m. p.
cassier — pénztárnok.

Nicolae Danciu m. p.
comptabil — könyvelő.

MEMBRII DIRECȚIUNEI — AZ IGAZGATÓSÁG TAGJAI:

Ioan Ionescu m. p. Vasile Ciuta m. p. Iosif Müller m. p. Martin Negria m. p. Márkus Fuchs m. p.

Bilanțul acesta confruntându-se cu cărțile reuniunii întru toate s'a aflat de bun. — A felügyelő bizottság a jelen mérleg-számlát valamint a nyereség- és veszteség-számlát, a szabályszerűen vezetett fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azokkal meggyezőknek és helyeseknek találta.

Membrii comitetului de supraveghiere — A felügyelő bizottság tagjai:

Ioan Graure m. p. Klein Lipot m. p. Vasile Șoșdian m. p. Ion Loichița m. p. Gemanariu Iosif m. p.

Pentru:
Ziare - și
Reviste, <
Opuri - și
Broșuri, <
Avisse - și
Placate, <
Invitări <<
ori: Bilete
de baluri,
petreceri,
de nuntă,
de vizită,
logodne, <
etc. și <<
Tipărituri
de Bănci,
Biurouri,
și altele <
cel mai reco-
mandabil ate-
lier tipografic
e: Tipografia
„Tribuna“
a Dlui G. Nichin.